

Brandwonden

De folder is bedoeld voor cliënten met brandwonden, voor familieleden, mantelzorgers of andere betrokkenen.

Soorten brandwonden

Er zijn verschillende soorten brandwonden. Dit onderscheid is van belang omdat de behandeling per type brandwond verschilt:

- *Eerstegraads brandwond*
Bij een eerstegraads brandwond is de (opper)huid nog niet beschadigd. De huid is rood, droog, pijnlijk en soms wat gezwollen. Denk bijvoorbeeld aan een in de zon verbrande huid.
- *Oppervlakkige tweedegraads brandwond*
Bij een oppervlakkige tweedegraads brandwond is de huid beschadigd. De huid is rood, nat en pijnlijk. Er is sprake van blaarvorming.
- *Diepe tweedegraads brandwond*
Bij een diepe tweedegraads brandwond is de huid zichtbaar aangetast. De hitte heeft langer kunnen doordringen in het huidweefsel en er is dan ook duidelijk sprake van een wond. De wond is roodachtig/wit, nat en zeer pijnlijk. Ook hier kan blaarvorming optreden.
- *Derdegraads brandwond*
Bij een derdegraads brandwond is de wond wit of zwart, droog en leerachtig. Bij deze brandwond voelt u nauwelijks pijn omdat hierbij de zenuwen in de huid zijn aangetast. Derdegraads brandwonden komen meestal voor in combinatie met tweede en eerste graads brandwonden.

Ontstaan van brandwonden

Brandwonden ontstaan meestal door:

- Contact met een hittebron (vlam, vuur, verwarming, oven, fornuis, strijkijzer of lamp);
- Contact met heet water (uit ketel, theepot, bad of kraan) of vet (uit een frituur- of bakpan);
- Aanraken of inademen van hete lucht of stoom (uit ketel of pan); keel en longen kunnen daarbij verbranden;
- Te lang of te veel zon, te lang onder de hoogtezoon of een zonnebank;
- Elektrische stroom (kind die met een stekkerdoos speelt);
- Chemische stoffen (meestal op het werk).

Behandeling

In eerste instantie zullen de wond(en) worden gekoeld, als dit nog niet (voldoende) gedaan is. Koelen met zacht stromend lauw water is een maatregel die bij alle brandwonden dient te worden toegepast. De duur van het koelen is minimaal 15 minuten. Bij chemische verbrandingen 45 minuten.

De behandeling na het koelen van de brandwond hangt af van de graad brandwond, de locatie en de grootte. Afhankelijk hiervan bent u onder behandeling bij uw huisarts of bent u doorverwezen naar

het ziekenhuis. Uw behandelend arts heeft (samen met de wondverpleegkundige) een behandelplan opgesteld.

Het doel van de behandeling van brandwonden is:

- het zo snel mogelijk sluiten van de huid;
- voorkomen van infectie;
- vermindering en voorkomen van pijn;
- beperken van littekenvorming.

Bij een eerstegraads verbranding en bij een oppervlakkige tweedegraads brandwond bestaat de behandeling vaak uit het aanbrengen van een vette zalf of een crème. De behandeling van diepe tweedegraads en derdegraads brandwonden worden bepaald door de behandelend arts. Blaren worden alleen doorgeprikt als de blaarkap onder erg hoge spanning staat. Bij grote wonden kan operatief ingrijpen noodzakelijk zijn.

Wat kunt u zelf doen?

Verzorging:

Indien u de brandwond niet zelf kunt verzorgen, is er thuiszorg ingeschakeld. De brandwond zal verzorgd worden volgens het opgestelde wondplan. De wondverpleegkundige monitort de wondgenezing en koppelt dit terug naar uw behandelend arts.

Pijn

Bij alle soorten brandwonden kunt u paracetamol innemen tegen de pijn. Het advies is om 4x per dag 2 tabletten van 500mg in te nemen. Mocht dit niet voldoende zijn, neem dan contact op met uw behandelend (huis)arts.

Voeding en vocht

Via een brandwond verliest uw lichaam vocht. Het is belangrijk 1,5-2 liter vocht per dag te drinken. Om wondgenezing te stimuleren heeft uw lichaam behoefte aan goede voeding. Het is belangrijk gevarieerd en eiwitrijk te eten. Heeft u een verminderde eetlust of eet u weinig, bespreek dit dan met uw (huis)arts. Als het nodig is kan er een diëtist worden ingeschakeld.

Complicaties

Als u koorts krijgt of als de wond en wondomgeving warm en rood zijn, zijn dat de eerste verschijnselen van een ontsteking. Het is belangrijk dat u dan contact opneemt met uw behandelend arts of wondverpleegkundige.

Op de lange termijn kunnen zich de volgende complicaties voordoen:

- *Littekenvorming*: als de wond eenmaal genezen is, bestaat de nabehandeling uit het vet houden van het litteken met crème. Vermijd het eerste jaar felle zon op het litteken of smeer de plek van het litteken goed in met een zonnebrandcrème met factor 20 of hoger
- *Bewegingsbeperking*: als de brandwond zich op of in de buurt van een gewricht bevindt, moet u dit gewricht zo snel mogelijk weer bewegen. Beweging voorkomt dat de gewrichten stijf worden.
- *Sensibiliteitsverlies*: door de brandwond zijn de oppervlakkige gevoelszenuwtjes aangedaan, waardoor het van gevoel in de huid verminderd of geheel weg is.

